

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemov mesečno . . . 1.—70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zabavne, osmrtnice itd.:
enostolpna petitvrsta po 2 v vin.
== Poslano: ==
enostolpna petitvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Srbija in Črna gora.

»Pester Lloydov« članek o ujedinjenju Srbije in Črne gore je vzbudil med privrženci ujedinjenja obeh držav veliko pozornost in kakor umevno, tudi velik odpor zlasti na srbski strani, kjer se v članku govori, kakor da bi bila naročena intriga, ki naj z razdvajanjem obeh dvorov prepreči jugoslovansko jedinstvo, kjer in kolikor se da in naj pravi pravi pot vazalstvu Črne gore pod okriljem Avstrije.

Poglejmo, kaj je na stvari. Grof Voltolini piše mnogo v dunajski »Neues W. Tagblatt« in »Pester Lloyd«, torej v liste, ki so več ali manj vladni in trozvezni. Umevno je, da mož, ki hoče zaslužiti denar, ne bo pisal v te liste Srbije v prid, ker ta dva lista nista Slovonom prijazna. Kar piše, to mora zagovarjati sam, ravno tako mora biti odgovoren tudi on sam za namen svojih člankov. Rečemo pa lahko, da je popolnoma odveč pripisovati Voltolinijevim člankom velik političen pomen.

Kar se pa tiče ujedinjenja obeh držav samega ob sebi, mora biti vsakemu Slovnanu, posebej pa še Jugoslovnanu, milo in drago, videti jugoslovanski življenjski močan, krepak, na kulturno visoki stopinji in politično vpliven. In če se hočejo Srbi in Črnogorci zediniti, je to popolnoma njihova stvar. Gre le za to, kaj danes za možnost ujedinjenja govori, kakšne pa so na drugi strani težave in ovire. Rečemo: danes in v zdaj obstoječih razmerah, zakaj kako se bo stvar razvila, recimo, čez deset let, ne vemo. V tako važnih rečeh se ne delajo skoki, ampak je treba gotove evolucije in razvoja, predno je možno ustvariti ugodne predpogoje za nameravana, z razumom za pravilna in koristna spoznanja dejstva.

V prilogi jedinstvu obeh držav govori pred vsem enotnost vere in jezika. Srbi in Črnogorci so isti narod in imajo isto kulturo. To je prav važen moment, a ne edin; ta moment velja bolj za kulturno kakor pa za politično edinstvo. Edinstvo pravimo, ne zvezo, ker zveza že itak obstoji.

Drugi moment obsega gospodarski razvoj obeh držav. To je bolj košljiva stvar. Črna gora je siromašna dežela in skalnati njeni bregovi komaj redijo maloštevilno prebivalstvo. Mali del rodovitnega polja pa, katerega je Črna gora izvojevala, bo komaj zadoščal domačim

potrebam. Tu hoče priskočiti Črni gori na pomoč Srbija, ki s ponosom kaže na svoje naravno bogastvo, obljublja Črni gori železniško zvezo in velike koristi od tranzitne trgovine.

Glede tega pa stojte danes stvari tako, da je Srbija, ki jo je založila Francija, zelo zadolžena. Ne smemo pozabiti, da so Francozje dobri računarji, ki bodo hoteli imeti za svoj denar tudi poštene obresti, katere bo plačal edino-le srbski kmet. Kmečkega prebivalstva je v Srbiji nad 85 odstotkov in na njegovih ramah bo slonela cela teža državnih proračunov v bližnji prihodnosti. Tembolj, če se izvedejo potrebne velike investicije in agrarna reforma v Novi Srbiji. Predno se bo Srbija gospodarsko tako dvignila, da bo mogla brez ovir vse žrtve pretrpeti, katere ji nalaga političen položaj, bodo pretekla še desetletja. Zato je obetana gospodarska pomoč za Črno goro gotovo moment, katerega se da izrabljati ujedinjenju v prilog ali pa tudi ne; za moment gotovo ne.

Ostane še železniška zveza in tranzit. Da se Srbija po levje bori za prost dostop do Adrije, je znano; če bo pa železniška zveza z Adrijo donasala Srbiji velike gospodarske koristi, ali vsaj tolike, da se bo draga železnica izplačevala, ni čisto gotovo. Nova Srbija teži proti Solunu; tudi tok Vardarja kaže pot v Solun, kamor se bo gotovo več ali manj nagnila tudi trgovina iz Stare Srbije. Za Adrijo pride v poštev večinoma le trgovina z Italijo, o kateri je pa dvomljivo, če bo tako velika, da bo izplačevala drago obrestovanje železnice. A zato se pri jadranski železnici tudi ne gre; gre se v prvi vrsti za njen političen in strateški pomen, katerega bo pa treba vrlo drago plačati. Ali bodo srbske države tako bremena v doglednem času zmogle? In če si jih nalože, kaj bodo posledice? Ali ne bo trpel tudi političen ugled obeh bratskih držav, če bosta ekonomsko slabotni? Srbija je res bogata dežela, a da se bogastvo dvigne, za to je treba kapitala in potrebni kapital je večinoma tuj. Tu zeva globoka rana na jugoslovanskem telesu!

Tretji moment: politično ravnotežje. Današnja balkanska politika sloni na bukareškem miru, čegar glavni princip se glasi, da ne sme nobena balkanska država postati premočna. Ali ni verjetno, oziroma prav lahko mogoče, da bi se vsled pojačanja Srbije srbsko-bolgarsko nasprotstvo še prav izdatno posutilo? To bi bil pa nov vir večnemu nemiru na Balkanu, ker bi se gotovo

tudi Rumunija in Grška prav močno zanimala za to, da Srbija ne dobi nobene premoči. Boj za hegemonijo — to je stožer, okrog katerega se vrti dober del cele balkanske politike. Pozabiti pa seveda ne smemo o tej priliki tudi evropskih sil, ki še vedno kalijo že itak dovolj kalno balkansko vodo.

Dinastično vprašanje bi se še kako dalo urediti, saj ima Nemčija kup dinastij in je vendar zedinjena, toda kdor pozna psihologijo Balkana, da bi interesiranim diplomatom na Cetinju, vajenim delati bolj dvorsko kakor ljudsko politiko, ne bilo morebiti pretežko v slučaju potrebe zopet zanetiti nesoglasje med obema srbskima dinastijama.

Srbsko-črnogorsko edinstvo ima torej ne samo dovolj momentov v svoj prilog, ampak tudi dovolj točk, ki edinstvo ovirajo.

Treba je torej, da to vprašanje politično in ekonomično bolj dozori. In to se gotovo tudi med merodajnimi politikami tako v Srbiji kakor v Črni gori uvažuje.

Pozor pred gospodom Di San Giuliano!

Lahi hočejo spraviti kolikor mogoče hitro na dnevni red v parlamentu svojo fakulteto. Razumljivo; te pravice, da se potegujejo za svoje narodne interese, jim tudi nihče ne bo odrekal. Važna okolnost pa, katere mi ne smemo in ne moremo prezreti, je vprašanje, kako in po katerih potih hočejo Lahi svoj smoter doseči.

Da Slovenci in Hrvati ne morejo kar meni nič tebi nič pripustiti ustanovitve laške fakultete v Trstu, o tem je škoda izgubljati vsake besede. Lahi to tudi dobro vedo in ker so uvideli, da rednim potom njihova stvar ne pride v pravi tir, zato poskušajo doseči svoj namen bolj od strani, s pomočjo blažene njihovega kraljestva.

V Crispijevih memoarjih beremo, kako je znal ta zviti lisjak preko Berlina (!) izposlovati mnoge ugodnosti za laško šolstvo v Istri. Naravno: Vsaka okrepitev slovanskega življa v našem Primorju se da pač lahko neukim in slabo informiranim ljudem naslikati v najgrijih panslavističnih barvah in potem gre vse, ker Nemcu je vse panslavizem, kar sploh po kakem slovanskem pokretu diši, čeprav je treba delati med različnimi strujami slovanskega gibanja prav čvrste razločke. Crispijeve me-

tode se hočejo Lahi posluževati tudi sedaj, če ne preko Berlina, pa naravnost preko Dunaja. Lahi verujejo trdno, in to že namigavajo v svojih iredentističnih glasilih, da bo laški zunanji minister o priliki svojega sestanka z grofom Berchtoldom znil kakšno v prilog avstrijskim Lahom!

Tej laški domišljavosti pa se mora upreti vse, kar sploh avstrijsko misli in čuti. Avstrija ni nobena Kalabrija in laška vlada naj lovi raje svoje bandite kakor da se vtika v naše zadeve. Mi ne vemo sicer, ali se bo avstrijski vnanji minister hotel eventualnim laškim zahtevam udati ali ne; vemo pa to, da naša monarhija ne plačuje svojih ministrov zato, da bi bili na uslugo v popolnoma internih zadevah tujim željam, ampak zato, da varujejo ugled lastne zemlje! Kaj bi neki rekel laški minister, če bi ga grof Berchtold opomnil, da bi bilo prav tudi beneškim Slovencem dati nekaj ljudskih in eno srednjo šolo? Ali bi debelo gledal!

In če bi se še naša vlada laškemu vtikanju ne postavila po robu, ampak bi pristala na kakšne dogovore, potem se je treba vedno še vprašati: za kakšno ceno pa? Kaj pa imamo mi od Lahov? Prav čisto nič! V mali knjižici, v kateri opisuje francoski publicist Jules Hansen delovanje bivšega ruskega poslanika v Parizu, barona Mohrenheima, beremo, da avstrijsko-laško pogodbo v Italiji tako zvesto čuvajo, da komaj kralj sam ve, kaj stoji v njej. Praksa sama izza zadnje krize pa tudi kaže, da je laško prijateljstvo za monarhijo samo centna utež na nogah in težka veriga, ki ovira vsak razvoj Avstrije, namesto da bi ga pospeševala. Sicer je rekel Giolitti nedavno, da se laška politika opira na ljudsko mišljenje, s čimur je hotel povedati, da je laško ljudstvo za Avstrijo (!!) in za trozvezo — a mi poznamo laško lojalnost in poznamo mišljenje Lahov.

In za tako dvomljivo ceno naj bi se poniževala avstrijska vlada pred laško in pokorno sprejemala njene ukaze? Če imajo avstrijski državniki le še trohico časti in ponosa v sebi, morajo vsako laško vtikanje v naše čisto notranje zadeve odločno odkloniti. Naša državno-zborska delegacija pa naj že prej vse potrebno ukrene, predno se bosta gospoda ministra sestala, da ne bomo postavljani kar čez noč pred slavnostni plot diplomatskega »fait-accompli«-ja, ki naj zasigura par tisoč Lahom to, kar država milijonom Rusinov v Galiciji, milijonom Čehov na Moravskem in milijonom Jugoslovnanov ne da!

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gruščeki, poslovenil dr. Leopold Léonard.
(Dolge.)

»To ni bilo po moji krivdi, sam je prišel v graščino.«

»Kako naj bi pa vjel in zvezal puntarje, saj vendar samo s pomočjo graščine.«

»To ni moja dolžnost.«

»Nu, dobro, homo videli, madame.. zdaj pa naj pridejo vsi, ki so videli stražnika v izbi . . . tudi vaša hči, madame, zaslišati moram vse.«

»Dobro, gospod načelnik, toda ponavljam še enkrat, da sem nedolžna.«

»Bomo videli.«

Gospa je šla poklicat služabnike, sporočila je Bronji in velela pripraviti jedi in pijače, da bi pomirila strogost načelnika deželne straže.

Ko je zaslišal vse služabnike, ogledal kad, okna, je zapovedal služkinji, naj Bronja pride v kabinet.

Na mesto nje je prišla Zvelevičeva in vprašala uljudno:

»Kakšen izid preiskave? . . . Men-da so vsi potrdili moje besede?«

»Vidim, madame, da ste dobro naučili vaše služabnike, kako naj izpovedo; toda vseeno, madame, ostane vaša krivda, da niste dali pomoči napadenim stražnikom, dasiravno sami priznate, da ste slišali kričanje in strele, s tem ste sokrivi zločina napada . . . Dalje, ko je stražnik Prosjakov nalašč zvalil za sabo kmete, da bi jih vjel, so bila dvorišča zaklenjena, psi izpuščeni in vsi so se nalašč delali, da spe . . . Slednjič ste vi, madame, šele prisiljeni od grožnje sprejeli premrzlega in ogrizenega stražnika k sebi.«

»Gospod načelnik se menda šali.« se je silila h komaj vidnemu nasmehu, »saj sem vendar jaz sama iz proste volje odprla vrata in ga sprejela. Brez moje pomoči bi se bil tresel na mrazu do jutra, dokler bi se ljudje ne zbudili.«

»To je vaše mnenje, madame, moje pa drugačnej,« in sklonil je glavo. »Zdaj pa potrebujem k zapisniku še vašo hčerko, madame.«

»Dobro, gospod načelnik,« je rekla z užaljenim glasom, »zoper sodbo vašo se bom pritožila na gospoda gubernatorja, ker gospod načelnik bolj veruje stražniku, kakor pa meni in pričam.«

»Pritožite se, madame, to je vaša volja . . . kaj pa vaša hči?«

»Pride takoj. Morda bi gospod na-

čelnik dovolil kaj prigrizniti? Prosim v obednico.«

»Rade volje, madame,« se je nasmehnil prijazno, »pri mizi bom izprašal vašo hčer.«

Na mizi je bilo pokrito samo za dva, a Zvelevičeva, ko je opazila njegovo začudenje:

»Hči ne je ob tej uri.«

»Vaša hči, madame, lahko je, kadar hoče, toda ona mi je potrebna k zapisniku.«

»Prosim, naj gospod sede; hči pride takoj.«

Ko se je gost usedel, ga je gospa povabila, naj prigrizne in izpije, sama je pa odšla.

Vrnila se je z mračno Bronjo, ki je pogledala ponosno na Kruglakova in hladno sprejela njegov pozdrav.

Kruglakov ni mogel od nje obrniti oči, tako mu je bila všeč Bronja, njene oči, usta, lasje, cela postava, in gledaje jo, je rekel z vzdihom:

»Žal mi je, da sem spoznal gospodično v tako žalostnih okoliščinah.«

»Za nas niso žalostne,« je odvrnila, »mi smo navajeni, da gospodje prihajate samo z raznimi zahtevami . . . na preiskavah . . .«

»No, jaz nisem tak . . . rad bivam v družbi in gospodična bo videla, da bom prihajal brez vsake preiskave.«

»Mama mi je rekla, da me hoče gospod zaslišati. Za kaj se gre?«

»Nu, imamo čas,« se je nasmehnil, »žalostno je, da je mama zakrivila.«

»Pa je res zelo zakrivila, ker je rešila smrti ali bolezni stražnika, pa sem svarila mamo, naj tega ne stori.«

»Bronja!« je zašepetala mati z očitanjem.

»Gospodična je odsvetovala?« je vprašal.

»Da. Najbolje je, da se človek ne meša v take stvari in . . . izognila bi se bila preiskavi.«

»Morda ima gospodična prav . . . toda jaz bi bil izgubil . . . ne bil bi spoznal gospodične . . . Vidite, madame, neprijetno mi je, da ste zakrivila,« je vzdihnil, »nu, morda se kako pojasni,« pogledal je na Bronjo, »ker vi, madame, imate v hčeri izvrstnega zagovornika.«

»Verujte mi, da sem nedolžna pri celi zadevi,« je zagotavljala Zvelevičeva.

»Nu, rad bi verjel . . . toda šelogo sem kaznoval, ker ni odprla stražnikom, torej čaka tudi vas, madame, kazni, kajti kje bi bila sicer pravičnost?«

»Kako,« je zaklicala Bronja vsa rdeča razburjenja, »gospod je kaznoval šelogo, ker ni pustila v hišo pijanih stražnikov?«

Telefon na Gorenjskem.

Telefon je v današnjem prometnem življenju tako za daljni kakor za lokalni promet obično odlična važnost. Dežela Kranjska je doslej glede telefonskih naprav jako na slabem. Razun mesta Ljubljane ni nobeden naših krajev deležen ugodnosti interurbane telefonskega prometa. Tudi Gorenjska stran nima telefona. O gospodarski vrednosti telefonske naprave govoriti je pač odveč, saj so ugodnosti telefonskega občila zlasti za kupčijsko poslovanje notorične. Telefon je dandanes naravnost nepogrešna naprava, zlasti v takih krajih, ki so kakor naša Gorenjska ustvarjeni za letovišča in izletišča, za tujski promet in turizmo. Obstoječe žalostne razmere je pač nujno potrebno izboljšati. Zastaviti bo vse sile, da pride tudi na Gorenjskem do izgraditve telefonskega omrežja. Živa je potreba telefonske naprave na Gorenjskem. Priznava jo tudi poštna uprava sama.

Ob graditvi novih telefonskih črt so podane največje težave v tem, da država zahteva za graditev novih telefonskih mrež od strani interesentov 30% prispevek k gradbenim stroškom. Zagotovitev gradbenih prispevkov je pa absolutno potrebna, sicer je vsako prizadevanje za telefonske naprave brezuspešno. Ako hočemo dobiti na Gorenjskem telefonsko napravo, je neogibno potrebno, da pokažejo lokalni interesenti, kakor so občine, denarni in gospodarski zavodi, ter posamezni kupčijski in privatni interesenti primerno požrtvovalnost. Marsikom se zdi upravičeno čudno, da se od interesentov zahteva prispevek k gradbenim stroškom za telefonske naprave, ki so last države in državi donosajo dohodke. Ali obstoječi postavniki predpisi za graditev novih telefonskih prog so taki, da je interesentom plačati za napravo novih telefonskih zvez 30% gradbenih stroškov. Plačilo gradbenih prispevkov, ki se zahtevajo od interesentov, je torej faktor, s katerim treba tudi pri nas absolutno računati. Dokler niso zbrani prispevki, ni računati s tem, da bi prišlo do ureditve novega telefonskega projekta. Država je itak s krediti za telefonske naprave na tesnem in se ob prošnjah za graditve novih telefonskih omrežij takoj oprime izgovora, da interesenti niso izpolnili stavljenih zahtev. V Avstriji čaka veliko število novih telefonskih projektov na izgraditev, pri katerih so interesenti že vse storili, kar je država zahtevala na gradbenih prispevkih. Če hočemo torej, da pri nas odpravimo žalostno prometno zaostalost v telefonskih napravah, se ne bo ogniti plačilu gradbenih prispevkov.

Prizadevanje pridobiti Gorenjski telefonsko interurbano omrežje sega daleč nazaj. Navzlic intenzivnemu množičnemu prizadevanju ni bilo doslej mogoče, zadovoljivo rešiti telefonsko vprašanje. Glavna težkoča, na katero je namerjala akcija, je obstajala v tem, da ni bilo mogoče zagotoviti v krogu interesentov potrebnih gradbenih prispevkov. Pred leti je trgovska in obrtniška zbornica po trdem naporu zmogla doseči 10% prispevke k stroškom za napravo telefonske črte med najvažnejšimi gorenjskimi kraji, ali trgovinsko ministrstvo je izgraditev telefonske proge pod takimi pogoji odklonilo ter vztrajalo pri zahtevi 30% pri-

spevkov. Medtem so bile oglašene nove želje. Podražili pa so se tudi napravniki stroški. Trgovska in obrtniška zbornica se je spričo tega obrnila do c. kr. poštneega in brzojavnega ravnateljstva ter prosila, da izdela nov projekt za telefonsko omrežje po Gorenjskem. Poštno in brzojavno ravnateljstvo je tej prošnji ustreglo ter izdelalo nov načrt.

Nova projektirana interurbana telefonska proga bi šla iz Ljubljane čez Št. Vid, Medvode, Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Zirovnico, Jesenice, Mojsstrano, Kranjsko Goro do Bele Peči. Hkratu bi se gradile proge Kranj—Tržič in Radovljica—Lesce—Bled—Bohinjska Bistrica. V navedenih krajih bi se napravile javne govornice na poštinih uradih. Če bi se v posameznih krajih zgledilo dovolj veliko število interesentov za naročniške postaje, bi se v takih krajih napravilo tudi lokalno telefonsko omrežje, kakor je na primer v Ljubljani. Lokalno telefonsko omrežje je omogoča telefonske pogovore tudi v kraju samem. Lokalno telef. omrežje bi bilo zlasti za Bled gotovo jako na mestu.

Gradbeni stroški za celotno telefonsko omrežje znašajo glasom projekta okroglo 201.500 K. Tridesetodstotni prispevki interesentov znašajo torej okrog 60.500 K za celo, gori opisano omrežje.

Na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice je c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo sestavilo proračun za gorenjsko telefonsko omrežje na ta način, da so razvidni stroški za posamezne dele celotne telefonske proge. Ako bi v vseh krajih, katere bi preprežlo predmetno telefonsko omrežje, ne bilo mogoče dobiti na strani interesentov potrebnih prispevkov, je tako mogoče začetkoma eventuelno doseči saj delno izgraditev gorenjskega telef. omrežja. Pričakovati je, da s to eventuelnostjo ne bo računati, saj je telefonsko vprašanje za Gorenjsko stran naše dežele tako velike gospodarske važnosti, da se je pač nadejati v vseh krajih odziva, ki bo omogočil izvršiti projekt v celoti.

Tak je tedaj projekt za napravo telefonskega omrežja po Gorenjskem. Prevažno prometno vprašanje je in zasluzi moralno in materialno podporo vseh faktorjev v deželi, katerim je pri srcu gospodarska povzdiga najbolj razvitega dela naše dežele. Na Gorenjskem je dokaj industrije. Čvrsto je razvita na Gorenjskem obrtnost. Zivahna je v teh krajih trgovina. Vrh tega je njih lepota kakor ustvarjena za tujski promet, za letovišča in za turizmo. Osebita za razvoj tujskega prometa na Gorenjskem je telefonsko občilo živo potrebno. Električno razsvetljavo in telefon letoviščarji najtežje pogrešajo. Uresničenje telefonskega projekta bi v mogočni meri zaslonilo industrijo in kupčijo na Gorenjskem ter brezdvomno jako ugodno učinkovalo na razvoj in povzdigo tujskega in turistovskega prometa. V takih razmerah je pač v običnem interesu nujno želeči, da se lokalni interesenti na Gorenjskem pokažejo uvidne in požrtvovalne ter po svojih najboljših močeh prispevajo k stroškom za zgraditev telefonske mreže na Gorenjskem. Težavno in zamudno akcijo, ki ima namen zbrati potrebne prispevke pri lokalnih interesentih na Gorenjskem, je prevzela trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko, ker je uspeh take akcije le tedaj mogoč, če vodi to zbiralo delo eno mesto.

Državni zbor.

Začetkom včerajšnje seje poslaniške zbornice je govoril brambni minister o znani nesreči na Orlterju. Nasproti časopisju je izjavil, da jo je povzročila elementarna sila in ne nepredvidnost, ker so bili tako poveljnik, prideljeni častniki in vojak smučači prav dobro izurjeni in kos tudi turam v visokem gorovju. Hvali zvestobo ponesrečenec in požrtvovalno tovarštvo in junaštvo poročnika Gaidosa, ki je ostal živ ter štiri vojake, ki so več ur kljubovali nevarnosti, da rešijo po plazu zasute tovariše. Ob 12. opoldne so prekinili sejo, da zborujejo seniorji. O tej seji smo že včeraj poročali. Položaja ni razjasnila. Ob 2. se je seja nadaljevala. Češki agrarci obstruirajo. Češkemu agrarcu Bukvaju vzame podpredsednik Jukel besedo. Češki radikalec izjavi, da bo njegova stranka obstruirala, dokler se ne uredi razmer na Češkem. Tudi Exnerju vzame Jukel besedo.

Podkupovanje dr. Svihe.

Češki soc. demokrat Soukup: Sodnik, ki deli v cesarjem imenu pravico, je opravljal najsmotnejše posle za denar, ki je bil iz državnih blagajen ukraden. Vpraša predsednika, če tako poslovanje obsoja in zaničuje. Dr. Sylvester: Svihova krivda še ni dokazana; če se dokaže, se strinja predsednik s

Soukupom. Češki radikalec Stribny zakliče socialnim demokratom: Ne gre, da bi bili vsi za enega odgovorni! Iro: Mirno, Svihova stranka! Vi ste naročena obstrukcija! Heillinger: Od vlade naročeno obstrukcijo delate, da se zaključijo parlament!

Sprejme se Grossov predlog s 181 proti 147 glasovom, da obravnavaj zbornica v prihodnji seji kot prvo točko brambno preosnovo. Za Grossov predlog so glasovali Slovenci, kršč. socialci, nemška narodna zveza in Poljaki.

Malo upanja je, da bi zbornica delovala, dasi so se včeraj Nemci s češkimi agrarci pogajali.

PAVEL MUDRON UMRL.

V tešinski bolnici je umrl, kakor smo včeraj kratko poročali, v ponedeljek, dne 9. t. m., dr. Pavel Mudron, glava slovaških evangelcev. Rojen je bil leta 1835. v Čabraskem Vrbovku v kontski stolici, gimnazijske študije je izvršil na katoliški gimnaziji v Požunu, pravo pa na Dunaju. Nad polstoletja je bival v Turčanskem Sv. Martinu, kjer je imel svojo odvetniško pisarno. Večkrat je kandidiral v ogrski državni zbor, a izvoljen ni bil, dasi je dobival več glasov nego madžarski protikandidat. Igral je odlično vlogo v domači luteranski cerkvi proti mažarizaciji v službi božji. Rajni je bil brat (eden obeh dvojčkov) pred 29 leti umrlega Mihaela Mudrona, slovaškega prvoboritelja in odvetnika v Požunu.

PODKUPOVANJE V ČEŠKEM SVOBODOMISELNEM TABORU.

Praško časopisje poroča, da je dr. Sviha predvsem za državno policijo nadzoroval občevarje čeških politikov z inozemstvom, predvsem pa Klofača, ki je večkrat potoval v balkanske prestolice. Nadzoroval je, s katerimi osobami na Balkanu in v Rusiji Klofač dopisuje. Poroča, da državni policiji tudi o občevarju drugih čeških politikov s politiki na Balkanu. Klofač, ki sedaj nekoliko boleha, je izjavil, da je že eno leto prepričan, da se je v njegovi bližini moral nahajati kak policijski ogleduh. Bil je zato zelo rezerviran in ni niti svojim najboljšim prijateljem več zaupal. Ni pa mislil, da je dr. Sviha ogleduh, ker se je nasproti njemu vedno korektno obnašal. Potrjuje se, da sta se minulo soboto sestala in več časa konferirala dr. Sviha in načelnik državne policije dr. Klima. Sestanek je aranžirala dr. Svihova žena, ki je sploh med dr. Sviho in dr. Klimom posredovala. Dr. Sviha je bival do 11. t. m. pri svojih sorodnikih v Ogleju. Pisal je v Prago, da ko zopet ozdravi, se prične braniti in pojasni, zakaj da je tako postopal in da izdeluje obširno pismeno obrambo. Kljub temu sodijo, da se ne vrne več na Češko.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

»Slowo Polskie« poroča, da je grof Stürgkh obvestil predsedstvo Poljskega kola, da delegacije ne bodo zborovale v drugi polovici aprila, marveč pozneje.

ZAROKA GRŠKEGA PRESTOLONASLEDNIKA Z RUMUNSKO PRINCEZO ELIZABETO.

Grški kralj Konstantin in grški prestolonaslednik Jurij se pripeljeta dne 10. junija v Bukarešt, kjer se grški prestolonaslednik zaroči s princezo Elizabeto.

VAŽNI IZJAVI RUSKIH DRŽAVNIKOV.

»Az Est« objavlja intervju svojega v Peterburg poslanega dopisnika Adorjana z ruskim zunanjim ministrom Sazonovom. Med drugim je izjavil ruski zunanji minister: Naše občevarje z Avstro-Ogrsko je izvrstno in vlada na obeh straneh največja korektnost. Ni smo mi zagrešili, če se časopisje v Nemčiji in v Avstriji nekliko razburja. Vem, da, ko se je pisalo, da odstojim, se je to razlagalo tako, da je poražena miroljubna politika in da je zagospodarila odločna vojna tendenca, a to naziranje je bilo napačno. Lani so bili pač kritični trenutki, ko je obstajala neapest med obema državama, a napetost je zdaj izginila. Zaradi Balkana je absolutno konflikt izključen. — Glede na vedno večje oboroževanje je Sazonov rekel, da je prva Nemčija povišala oboroževanje, kar je vplivalo na Francijo in Avstro-Ogrsko, vsled česar Rusija ni smela zaostati. Ropot časopisja se ne sme tražiti presojati. Vojske nočemo. Če povečavamo armado, hočemo izsiliti zagotovljen mir. — »Temps« pa objavlja intervju z ruskim vojnim ministrom Suhomlinovom, ki je izjavil, da se efektivna sila ruske armade zviša za eno tretjino. Ruska armada je zdaj popolnoma pripravljena ne samo, da se brani, marveč da tudi lahko napade. Dozdaj je

bil naš vojni načrt defenziven in se je oziral na naše utrdbe ob zahodni meji. Zdaj smo opustili to taktiko in sprejeli načelo napadovalnega vojskovanja in smo svoje operacije preložili več kot tisoč vrst od prvotne črte proti zahodu. Naša armada je pripravljena za vojsko, a preveča jo želja, da se ohrani mir. (Koliko je na teh intervjujih resnice, se seveda ne ve. »Az Est« je precej nezanesljiv list; francosko časopisje pa jako zadovoljno navaja Suhomlinov intervju, dasi listi tudi pišejo, da hoče Suhomlinov ogledati pot ruskemu finančnemu ministru za njegove nove zahteve.)

RUSIJA SE OBOROŽUJE, A JE MIRO LJUBNA.

Odsek dume je dne 11. t. m. dovolil velike vsote za izpopolnitev armade. Samo za mornarico se je na novo dovolilo 77 milijonov rubljev. V odseku je bilo navzočih nad 30 generalov. — »Rusko Slovo« prinaša izjavo visokega vojaškega dostojanstvenika, da je Rusija na vse pripravljena. — V zadnjih dneh so zaprli mnogo železničarjev, brčias socialistov. — Poudarja se odločno, da je Rusija miroljubna, oboroževanja pa je kriva Nemčija.

REORGANIZACIJA SRBSKE ARMADE.

Srbska vojna uprava pripravlja dalekosežne preosnove v armadi, ki bo štela, kolikor se da siliti, 600—650 tisoč mož. Država se porazdeli v 12 divizij, od katerih odpade 5 na nove kraje. V slučaju vojne se bo pa formiralo 30 divizij, in sicer po 12 prvega in drugega poviža, in 6 tretjega poviža. Ustanove se 3 do 4 armadna nadzorstva. Generalski čin bo v bodoče razdeljen v tri razrede: generalni major, generalni poročnik in vojvoda. Kakor znano, je začela vojne kot prvi dobil vojvodski naslov general Putnik.

RUSKA VOJNA MORNARICA L. 1914.

Glasomm uradnega poročila mornarične uprave v Peterburgu, je 1. jan. letos rusko vojno brodogje štelo naslednje ladje: 19 oklopnih redovnih ladij, 7 oklopnih križaric, 15 lahkih križaric, 116 visokomorskih torpednih čolnov, 49 torpednih čolnov, 1 ladja za polaganje min, 12 torpednih lovcev, 45 podmorskih čolnov, 13 visokomorskih topniških čolnov, 18 rečnih topniških čolnov, 39 transportnih ladij, 27 pomožnih ladij, 8 vojnih jaht, 7 šolskih ladij in 58 pristaniških ladij; skupaj tedaj 444 ladij. Od teh spada 66 ladij k redovnemu brodogju, 211 k brodogju za mine, 142 k transportnemu brodogju in 8 jaht. Po tonski vsebini obsega celokupno brodogje 1.010.619 ton in poseduje 3.391.017 konjskih moči. Od tega odpade na baltiško brodogje 673.851 ton, na črnomoško 262.921 ton, na sibirsko in amursko 70.213 ton in na kaspisko brodogje 36.434 ton. Z objavo teh podatkov je ruska mornarična uprava na kratek način zavrnila ostre kritike v ruskem časopisju, ki so letele nanjo od rusko-japonske vojne sem, toda mornariški minister Grigorovič je moral kljub temu iti.

Dnevne novice.

+ Zmaga S. L. S. pri včerajšnji deželnozborski dopolnilni volitvi na Notranjskem. Vseh veljavnih glasov je bilo oddanih 5933. Od veljavno oddanih glasov je dobil izvoljeni poslanec Jožef Gostinčar 3505, njegov liberalni protikandidat Ivan Urbančič, posestnik v Trnovem, pa 2455. Razcepljenih glasov je bilo 23, neveljavnih pa 239. Kandidat S. L. S. Jožef Gostinčar je bil izvoljen z večino 1050 glasov. — Pri lanskih deželnozborskih volitvah je dobil kandidat S. L. S. dr. Žitnik 3734 glasov. Tedaj so liberalci postavili dva lokalna protikandidata Urbančiča in Majdiča. Urbančič je lani dobil 1398 glasov, Majdič 823 glasov; skupaj sta dobila 2221 glasov. Dr. Žitnik je zmagal z večino 1513 glasov. Večina, ki jo je dobil včeraj Gostinčar, je častna za S. L. S. in priča o njeni trdni organizaciji. Ljubljanski liberalci se bahajo s »sijajno zmago«, ako v Ljubljani spravijo z nemško in socialnodemokratsko močjo skupaj 400 glasov večine — kar ima S. L. S. večin na deželi, pa so njene lastne in nepremagljive. Liberalci opravljajo brezupno delo, ako zapravljajo čas in zdravje s tem, da bi premagali S. L. S.

+ Z notranjskih volišč. Košana: Gostinčar 136 (leta 1913 Žitnik 142), Urbančič 78 (lani Urbančič 51). — Trnovo: Gostinčar 250 (leta 1913 Žitnik 268), Urbančič 175 (lani Urbančič 162). — Jablanica: Gostinčar 175 (leta 1913 Žitnik 170), Urbančič 64 (lani Urbančič 82). — Il. Bistrica: Gostinčar 11 (leta 1913 Žitnik 16), Urbančič 91 (lani Urbančič 71). — Prem: Gostinčar 109 (leta 1913 Žit-

»Če so bili pijani, ne vem, toda prišli so s poveljem, in pokorščina mora biti.«

»K meni ni prišel nikdo s poveljem,« se je vtaknila vmes mati, da ne bi pustila do besede hčere, kateri je z očmi dajala znamenje, naj molči.

»To je opravičenje,« se je nasmehnil milostno, »toda še vedno ste vi krivi, madame.«

»Kaj naj povem?« je zaklicala Bronja naglo, ker je hotela kar najhitreje zapustiti sobo.

»No, saj se ne mudi. Ali ni vaš sorodnik, madame, Filip Sergejevič Zvelevič, poročnik poltavskega polka in moj prijatelj?«

»Ne, gospod načelnik.«

»Škoda, kajti on je slavn malčik; toda tudi vi, madame, in vaša hči ste prijazni, uljudni, izobraženi... dovolite, madame, da pridem včasih k vam, ker pri nas v mestu je dolgočasno, a jaz sem še neoženjen.«

»Prosim, gospoda,« je odvrnila hladno, »samo da jaz čisto ne morem in radi tega nikamor ne zahajam in nikogar ne sprejemam... Ali je gospod načelnik služil poprej pri vojakih?«

»Tako je,« in vzpodbujen od spominov svojih dobrih, veseljaških časov, je pripovedoval molčečim ženskam o zabavah, plesih, dogodkih s tovariši in predstojniki.

(Dalje.)

nik 110), Urbančič 81 (lani Urbančič 87). — **Dol. Logatec:** Gostinčar 110 (leta 1913 Žitnik 105), Urbančič 88 (lani Majdič 91). — **Hotederšica:** Gostinčar 53 (leta 1913 Žitnik 54), Urbančič 39 (lani Majdič 42). — **Knežak:** Gostinčar 234 (leta 1913 Žitnik 238), Urbančič 165 (lani Urbančič 163). — **Bukovje:** Gostinčar 33 (leta 1913 Žitnik 38), Urbančič 38 (lani Urbančič 33). — **Postojna:** Gostinčar 92 (leta 1913 Žitnik 92), Urbančič 64 (lani Urbančič 50). — **Rovte:** Gostinčar 169 (leta 1913 Žitnik 186), Urbančič 21 (lani Majdič 24). — **Zg. Ležace:** Gostinčar 55, Urbančič 88.

+ **Poslanec Gostinčar in tovariši** so vložili v seji 12. t. m. poslanske zbornice na Nj. ekscelenco gospoda domobranskega ministra interpelacijo, zaradi odškodnin in pogodbe za vojaške strelne vaje v okolici Št. Petra na Krasu.

+ **Nadomestna volitev državnega poslanca** v 7. volilnem okraju Kranjskem — Notranjsko — se vsled smrti državnega poslanca dr. Ignacija Žitnika vrši dne 19. maja 1914, morebitna ožja volitev pa dne 28. maja 1914.

+ **Rusinsko vprašanje.** Odlično poznavalec slovanskega vprašanja nam piše: »Da se resnica prav spozna, je treba čuti oba zvona! Vi ste zadnjič pisali o rusinskem vprašanju, ki je za nas vse Slovane zelo važno. Vaše stališče je popolnoma pravo, v kolikor poudarjate, da se nemška-madžarska diplomacija za Maloruske ne zavzema iz ljubezni, ampak zato, da napravi novo brezno med Slovani, kar je odnekaj njena največja umetnost. Če pa naglašate, da bi morala Rusija Malorusom dati njihove narodne pravice, ima ta stvar dve plati. Vsi vemo, kako se Madžari trudijo, da Slovake umijejo uverjenje, da so od Čehov različna narodnost ali kako so naši državniki svojčas hoteli iz Bosancev narediti posebno pleme. Pa čemu bi tako daleč hodili! Ali ne nasprotujejo naši oficiozi, kar morejo, slovensko-hrvatskemu edinstvu, mi pa stojimo vendar na tem stališču, da smo en narod z dvema narečji in kolikor vem, bi Slovenci ne smatrali za nobeno nesrečo, če bi sprejeli hrvatski književni jezik. Seveda se povsod dobe stranke, ki takemu edinstvu nasprotujejo. Čisto tako je pri Rusinih, oziroma Malorusih. Ker razmere v Rusiji dobro poznam, vem, da je velika večina maloruskega ljudstva, kolikor se sploh zaveda, da se dela tu nasprotje, mišljenja, da tvori z Velikimi in Belimi Rusi en, to je ruski narod z različnimi narečji, velikorusščina pa je književni jezik. Je pa v Rusiji med Malorusi tudi mnogo takih, ki zagovarjajo posebno malorusko narodnost, na drugi strani pa je med avstrijskimi Malorusi struja, ki poudarja enorodnost z Velikorusi. Seveda se poudarja pri tem na obeh straneh samo kulturno edinstvo, toda kakor povsod, tudi tu ne manjka tako tukaj kakor tam politične iredente. Nasprotstvo med Avstrijo in Rusijo pa to reč le še bolj neti, oziroma najbolj vzdržuje. S filološko-kulturnega stališča pa se lahko trdi, da je razlika med velikoruskim in maloruskim narečjem minimalna. Nasprotno pa je tudi istina, da je razlika med nemškimi narečji neverjetno velika, in vendar se poslužujejo vsi enega pismenega jezika. »Plattdeutsche« se ne čutijo žaljene, da je ravno »visokonemški« jezik pismen in ne njihov. Nemci imajo mnogo knjig, ki so spisane v dialektu (n. pr. v šlezijškem) in ki so nam, ki znamo pismen jezik nemški, vsled tega nerazumljive. Nemci pišejo knjige v dialektu, da bi pa kdo zahteval, naj se upelje v šleziji šlezijški jezik kot uraden jezik, v Porenju porenški itd., ne pade nobenemu v glavo, ker vsak ve, da bi na ta način nastala pri Nemcih samo taka razdrapanost kot je pri Slovanih. V politično plat te zadeve, ki je pa glavna, se ne spuščam; hotel sem le toliko naglašati, da se izprevidi, da ima Rusija tudi dosti razlogov, če separatističnega maloruskega gibanja rada ne gleda, ker je prepričana, da lahko oslabi enotnost naroda in da nima v jeziku in narodnem značaju pravega fundamenta. Gotovo so pa tega spora precej krivi tudi ruski imperialisti, ki izživljajo odpor od strani Avstrije. V interesu Slovanstva bi po mojem mnenju le bilo, če se Avstrija in Rusija zopet sprijaznita in vsaka v svojih mejah naredita red, ne da bi se ustvarjala politična iredenta onkrat le in tostran one meje.«

+ **Vrta posojilnica.** Ormoška posojilnica je naklonila Slovenski Straži dar 20 kron. Denarni zavodi, posnemajte!

+ **Ali je res?** »Goriški List« poroča: Iz sprevodniških krogov južne železnice smo izvedeli, da jim je prepovedano v Gorici klicati poleg Görz in Gorizia tudi — Gorica. Vsak sprevodnik, ki bi zaklical tudi Gorica, je globljen z 2 kronami. Ker ne verujemo v tako grdo zapostavljanje našega jezika na južnem kolodvoru v Gorici, si usojamo vprašati

postajenačelnistvo južne železnice v Gorici, ali je res, kar je zgoraj rečeno?

+ **Čudni nazori gospoda dr. Kramarja.** Dr. Kramar je na shodu v Kutni gori opravičeval porabljanje dispozicijskega fonda za podkupovanje časnikarjev. Dr. Kramar je namreč rekel: Ko glasujemo za dispozicijski fond, ne mislimo, da je to podkupovanje časnikarjev in poslancev. Mislim sem vedno, da je ta zato, da vlada, ako veruje v svojo politiko, najde branitelje te politike ter jim da sredstva, da svoje nazore propagirajo. V tem ni nič čudnega. Ne znam, kje tega še ni bilo. Povsod ima valda svoje žurnaliste, a če jih nima, se pokaže, da ona ni za nič in da ne zna vladati... Čudno, kako se je izpremenil ta nekdanji tako radikalni češki politik. Vsak pošten človek je tega naziranja, da vladi, če pošteno vlada, ni treba časnikarjev podkupovati, oziroma, če časnikarji menijo, da je vladna notranja in zunanja politika prava, jo lahko po svojem lastnem prepričanju zagovarjajo brez plačila.

+ **Volilni odmevi.** Iz Planine pri Rakeku. Dočim smo zadnjič zmagali z večino 7 (oziroma 9) glasov, smo to pot z Gostinčarjem ostali za dva glasova v manjšini. Vzrok temu nazadovanju pa je prvič to, da nekaj naših najbolj zanesljivih volilcev ni prišlo volit zaradi odsotnosti v službi na železnici. Kljub temu bi zmagali še 1 enim glasom večine, ako ne bi komisija po krivici razveljavila nekaj naših glasovnic. To pa je storila, ker smo imeli komisijo takole: dva izvoljena od občinskega odbora kot pristaša S. L. S., ki ima večino v odboru ostali trije, določeni od glavarstva, oziroma komisarija, pa vsi liberalci s komisarjem vred. Da volilni komisar prezira večino v naši občini, je neverjetno, kakor naj vsak po svoje ocenjuje dejstvo, da je že prejšnji dan popoldan došel na svoje mesto. Gotovo je bil liberalcem prav potreben, ker najbrž to pot niso dobili iz Logatca kar dva šop glasovnic. To naj bo povedano v čast našim liberalcem, ki so svojo kulturo na dan volitve zopet proslavili z opelom in motiko, katero sta dva hri-pava in pijana pristaša nosila po Planini.

+ **Odlikovanje.** Iz Kostanjevice. Dne 1. marca 1914 je bil podeljen g. orož. stražmojstru v Kostanjevici Oroslavu Valantu srebrni križec s krono, s katerim je bil odlikovan za 25letno zvesto službovanje. Te slavnosti, dne 1. marca 1914, se je udeležil razen orožništva iz krškega okraja, tudi orožniški nadporočnik Lusum iz Novega mesta, gospod okrajni glavar Matias iz Krškega, uradništvo okrajnega sodišča, davkarije in gozdarstva, gospod notar Rozman, gospoda nadučitelja in gospoda župana iz Kostanjevice in Sv. Križa, meščanska garda od tukaj in iz Krškega pod poveljstvom gardnih poročnikov Lupšineta in Kržišnika z godbo na čelu in veliko drugega občinstva od blizu in daleč. Ob 9. uri so se zbrali vsi navzoči v tukajšnji župni cerkvi k sve-ti maši, katero je bral naš gospod župnik Pavlič, po sveti maši je bil skupen pohod na glavni trg, tam je gospod nadporočnik Luzum s primernim nagovorom pripel odlikovancu križec. Pri tej priliki je tudi gospod okrajni glavar Matias pozdravil slavljenca ter navzočim govoril. Ob pol 1. uri popoldne je bil v dvorani gospoda Bučarja skupen obed, katerega se je udeležilo do 50 gostov. Med obedom je sodelovala godba meščanske garde.

+ **Ljudsko šolstvo.** Na mesto obo-lele učiteljice Matilde Verbič je imenovana za suplentinjo na ljudski šoli v Sp. Karteljevem za suplentinjo Ivana Draksler. — Dosedanja suplentinja v Hotiču, Barbara Kavčič je imenovana za prov. učiteljico v Smartnem pri Litji. — Učit. suplentinja Angela Mandelj je imenovana za suplentinjo na ljudski šoli v Kalu. — Ljubljanski mestni šolski svet je imenoval abs. učiteljsko kandidatino Marto Čretnik za suplentinjo na osemrazredni nemški dekliški šoli v Ljubljani.

+ **Iz cerkljanske občine** se nam poroča: Pri občini je bil uslužben več let občinski tajnik Kovačič, katerega je sedanji odbor odpustil iz službe. Kovačič je pa vložil zoper občino popolnoma neutemeljeno tožbo na plačilo odškodnine, češ, da je bil v občini stalno nastavljen. Mož je imel pa v svojo pravdo tako malo zaupanja, da se je hotel pravičati na ubožno izpričevalo, češ, če tudi pravdo izgubim, mi ne bo treba plačevati stroškov. In res si je na zvi-jačen način pridobil ubožno izpričevalo, s katerim je vložil zoper občino tožbo. Ker je pa mož lastnik večjih posestev, se je nekaterim čudno zdelo, na kak način je prišel do ubožnega izpričevala. Zadevo so dobili v roke orožniki in ti so dognali, da ima Kovačič premoženja v zemljiščih do 20.000 K. Ta

Kovačiču očitno doslej neznana okolnost, katere je vsaj želel, da bi neznana ostala, mu je pa prekrizala njegove načrte in razveljavila njegovo ubožno izpričevalo in Kovačič se bo moral sedaj pravičati na »štempelne«. Za poslovanje navedenega gospoda tajnika je značilna okolnost, da ni bilo mogoče nikjer najti zapisnika o seji, v kateri je bil, po njegovi trditvi, nastavljen kot stalni občinski tajnik. Po dolgem iskanju se je šele posrečilo sedanjemu odboru najti med zaprašenimi akti na posebni poli pisan zapisnik, na katerem je z drobn pisavo očitno naknadno vpisan med vrsticami dotični sklep, na katerega opira Kovačič svojo pravdo. To pojasnjuje tudi soglasna izjava vseh tedanjih odbornikov, ki trdijo, da se kaj takega ni nikdar sklepalo. Ne bi bilo napačno, če bi celo zadevo vzel v roke državni pravdnik.

+ **Gostilničarska zadruga v škofji Loki.** Pri današnji odborovi seji »Gostilničarske zadruge v škofji Loki« je Franc Sušnik kot načelnik odstopil. Po dolgem nagovarjanju je prevzel načelnništvo Andrej Kalan.

+ **Blazna ženska zažgala obleko.** V dež. blaznico na Studenec so pripeljali 28 letno Marijo Noč, hčer posestnika in gostilničarja v Javorniku, ki se ji je omračil um ter je v duševni zmedenosti zažgala doma na postelji svojo obleko, pri čemur je dobila znatne opekline na glavi in životu.

+ **Brat umoril brata.** Poročajo nam: Obleko umorjenega Jožefa Rogelj je okrajno sodišče v Trebnjem še našlo na podstrešju — pač pa spisov ni našlo. Zapisnik o obdukciji se je »škarti-ral«, kar je pri takih slučajih popolnoma napačno. Ako ne bi bil Rogelj umoril priznal, bi delalo to velike preglavice. Ker ga pa priznava, bodo od okostja, če ga bodo dobili, vzeli črepijo, na kateri bodo gotovo še opazili razpoke. Voditelj takratne komisije je bil predstojnik okrajnega sodišča Trebnje — sedanji dvorni svetnik na Dunaju. — V slučaju, da bi morilec ne priznal zločina, bi igral ta kot priča veliko vlogo, seveda če bi se še na kaj spominjal.

+ **Nesreča.** Pred dnevi je prišel lovec Martin Blatnik iz Ratja nekoliko vinjen domov. Snel je s stene svojo dvocevko, ki je bila nabasana. Pri tem je udaril s puško ob tla; puška se je sprožila in krogla ga je zadela v desno nogo. Blatnik je težko ranjen. Prestreljena mu je glavna žila.

+ **Bivši idrijski župan ponesrečil.** Bivši idrijski župan Jožef Šepetavec se je pretekli torek peljal iz Ajdovščine v Idrijo. Ker so se mu splašili konji, je skočil z voza tako nerodno, da je oblegal nezavesten na cesti. Dobil je hude poškodbe na glavi in nogi ter mu je nudil prvo pomoč zdravnik v Ajdovščini. Prepeljali so ga domov v Idrijo. Poškodbe so težke, a ne nevarne.

+ **Razpori v Dunajski bančni družbi.** (Wiener Bankverein.) Državno društvo avstrijskih bančnih in hranilničnih uradnikov nas prosi za objavo sledečih vrstic: Med uradništvom in vodstvom Dunajske bančne družbe je prišlo do velikih diferenc. Predzgodovina tega konflikta je sledeča: Uradništvo Dunajske bančne družbe je vložilo v začetku tega meseca po svojih zastopnikih prošnjo za sledeča izboljšanja: Zvišanje nezadostne pokojnine, ki pomenja 30 odstotno izgubo na aktivitetnih prejemkih, nadalje zelo skromno zvišanje dohodkov za uradnike v razmerju od 160 kron min. do 494 kron maks. po 21 službenih letih in slednjič upeljavo fiksiranih prejemkov za uradnice, ki so še nižji kakor pri Prometni in Lombardni banki, ki plačuje svoje uradnike najslabše. Odposlance je sprejel predsednik ravnateljstva g. B. Popper, ki je pa v naprej že izjavil, da zahteve uradništva niso upravičene ter da ravnateljstvo nikakor ni pripravljeno ugoditi kakršnikoli želji uradništva, temveč je celo neumestno kritiziral delovanje takega. Vsi stvarni argumenti so ostali brezuspešni, ker je ravnatelj vztrajal na svojem prvotnem stališču. Med uradništvom se je vsled tega zadržanja ravnateljstva pojavilo skrajno razburjenje, kateremu se je dalo duška na zborovanju uradnikov tega zavoda dne 3. t. m. Zaupniki so prevzeli nalogo, izraziti želje uradništva predsedniku upravnega sveta. Tozadevna razprava pri predsedniku Dunajske bančne družbe, vitez Schenku in podpredsedniku Stögermayerju, dne 9. t. m., je bila tudi brezuspešna. Splošno zatrdilo, da se bo željam uradništva že ugodilo, »če bodo razmere to dopuščale«, uradništva seveda ni moglo pomiriti, ker je isto mnenja, da če dohodki dopuščajo znatno zvišanje dividende in če tantieme izza preteklega leta lahko zvišajo kar za 335.000 kron, bi moralo za 2200 nastavlencev vendar že zdaj nekaj ostati! Na zborovanju dne 11. t. m. je

zopet prišlo do burnih izrazov nevolje in je uradništvo izročilo nadaljno izpeljavo te zadeve vodstvu strokovne organizacije. S tem je zadeva postala javna. Centralno predsedništvo organizacije bančnih uradnikov je sklenilo objaviti celo zadevo v svojem strokovnem časopisu in tudi nakupiti za pol milijona kron delnic te banke, da bo na običnem zboru leta 1915 lahko soodločevala o posameznih sklepih upravnega sveta Dunajske bančne družbe.

+ **Znižanje obrestne mere.** Avstro-ogrsko banka je znižala obrestno mero od 4 in pol na 4 odstotke.

+ **Rauch v Buenos Aires od Hrvatov izžvižgan.** Ko se je pripeljal bivši hrvaški ban Rauch dne 20. februarja v Buenos Aires, so ga odtonili Hrvati izžvižgali in proti njemu demonstrirali.

+ **Nasilen občinski ubožec.** V pone-deljek je bil odpuščen iz bolnišnice v Kandiji Karol Vesel iz Ribnice. Ker ni imel denarja, da bi se peljal v Ribnico, je šel v občinsko pisarno v Kandijo. Tu se mu je povedalo, naj počaka, da pride župan. Vesel pa je začel preklinjati in psovati, češ, da hoče takoj denar. Zagrabil je stol in začel z njim udrihati okoli sebe. Poklicanega stražnika je opsoval in le s težkim naporom ga je spravil v občinski zapor, od tam pa v zapore okrajnega sodišča v Novem mestu. V teh zaporih je pa vse razbil, kar je sploh bilo lesenega in steklenega. Raz sebe je strgal obleko na majhne kosce. Seveda se ga je kaznovalo. Ko so ga po prestani kazni izpustili, se je klatil od žganjarne do žganjarne in se bahal s svojim junaštvom.

+ **Ubegli cigani.** Iz zaporov z Žužemberku so ponoči dne 7. t. m. pobegnili cigani Gregor Hudorovič, Jan. Brajdič in Simon Brajdič, ki so jih nameravali oddati v prisilno delavnico. V Žužemberku so tako slabi zaporji, da se večkrat kaj podobnega zgodi.

+ **V prisilno delavnico** je oddalo novomeško okrajno sodišče 8. t. m. Matija Brajdiča iz občine Šmihel—Stopiče, Janeza Levakovič iz občine Postojna, Valentina Hudorovič iz občine Rakek in Janeza Tropšiča iz Herinje vasi, ki so bili že vsi radi tatvine in vlačugarstva kaznovani.

+ **Marčna zima.** Dolenjavas, dne 12. marca 1914. Zjutraj na Gregorijev dan smo namerili snega 40 cm visoko. Barometer se je vzdignil in jutri utegne biti občuten mraz.

+ **Prefrigan tat** je Alojzij Golob, doma menda iz Št. Petra pri Novem mestu, ki je zadnje čase služil kot hlapec pri parni žagi g. M. Tschinka v Gorici vasi pri Ribnici. Gospodarju je ukradel več denarja in drugih stvari. Prizanesel ni celo fotografijam. Gostilničarju, ki mu je dajal hrano, je unesel ves račun in si za spomin izpod strehe izposodil kolo in za okreplilo na pot vzel tudi še žganja. Da bi bil manj na sumu kot popotnik, se je preoblekel v obleko graščinskega logarja, ki mu jo je baje, kakor se sedaj izgovarja, »graščinski uslužbenec podaril«. Sicer se je pa tudi z drugimi stvarmi primerno na pot pripravil, kakor s cigarami itd. Če je bil vstanu zmakniti celo ciganu listnico iz žepa, je gotovo svoj posel nad vse dobro razumel. — Ko se je ravno namerjal naprej v tujino za svojim poslom, ga je dobilo oko postave in sedaj premišlja svojo izurjenost v zaporih v Ribnici. — Kakor se čuje, ima Alojzij Golob še več drugih tatvin in goljufij na svoji vesti.

+ **Zastrupljenje s salvarsanom.** Od državnega pravdnistva odrejena preiskava organov umrle šivilje Ivke Martinolič v Zagrebu, o kateri se je trdilo, da je umrla vsled zdravljenja z znanim Ehrlichovim sredstvom zoper lues, je glasom »Agramer Tagblatt« a dognala, da je Martinolič res vsled vbrizgavanja salvarsana umrla, kar se časih, kakor pravi poročilo, kljub največji previdnosti pri tem sredstvu ne da preprečiti.

+ **Škandal radi Canadian-Pacifica** na Hrvatskem se je, kakor se namiguje, razblinil. Vladna disciplinarna komisija pravi, da bo še dalje poizvedovala, ker dosedanja preiskava ni še vsega pojasnila. Preiskava utegne tako dolgo trajati, da se bo nanjo pozabilo in to je bržčas tudi njen namen.

+ **Smrtna kosa med ameriškim Slovenci.** V Westonu, Colorado, je umrl rojak Franc Vertačnik, po domače Erjavec, rodom iz Spodnje Krašne pri Gor. Gradu na Spod. Štajerskem. — V So. Chicago, Illinois, je umrl rojak Franc Novak v starosti 28 let. — V Clevelandu je umrl John Budan v starosti 72 let. Pokojnik je živel v Ameriki nad 22 let, doma je bil iz Žužemberka. — Umrl je v Clevelandu rojak Fr. Hruška, star 39 let. — Umrla je v Clevelandu Jela Vidovič, stara 22 let, samska. — V Aliquippi je umrla žena Jožefa Zagarja v starosti 30 let. Rojena je bila v Hrušici pri Ljubljani. — V Fayette City, je umr-

la žena rojaka Trentelja, stara 23 let. — V Johnstownu je umrl v 40. letu svoje starosti Matevž Anzele, rodom iz Iga na Kranjskem. — V Davisu je umrl Fr. Hiti. Pokojnik je bil rodom iz Kožleka pri Cerknici. Bival je v Ameriki osem let. — **Poroke med ameriškimi Slovenci.** V Pittsburgu sta se poročila Fr. Bole, doma iz Koč na Notranjskem, z gđčno. Ivanko Oražen iz Sele p. Postojni. — V Roundupu sta se poročila Vencl Oset iz Spodnjega Štajerskega z gđc. Heleno Menzi.

DIJAŠKO GIBANJE.

Slušatelji živinozdravniške visoke šole na Dunaju so 12. t. m. sklenili zahtevati, da takoj sistirajo, ozir. ustavijo tečaj za kovaške mojstre, uveljavljanje akademičnih tal, rektorjev odstop in da se zgradi novo poslopje te visoke šole. Slušatelji so sklenili, da prično stavkati. — Jugoslovanski vseučiliščniki so priredili 12. t. m. demonstracijski izprevod z vseučilišča pred parlament, kjer so odposlali deputacijo poslancem, da naj nastopijo radi preprosti laški fakulteti in za jugoslovansko vseučilišče. — V Črnovicah so 11. t. m. demonstrirali ukrajinski visokošolci pred ruskim konzulatom radi prepovedi ševčenkovega slavlja v Rusiji.

KABINETNA KRIZA V ITALIJI.

Kralj se je dne 12. t. m. posvečeval o rešitvi kabinetne krize s poslancema Boselli in Luzatti.

GROF WITTE O RUSKI POLITIKI.

Grof Witte je izjavil nasproti poročevalcu »Lokalanzeigerja«: Politiko v Rusiji dela izključno car; Sazonov le izpeljuje, kar car ukaže. Car je pa zelo miroljuben, kakor je miroljuben tudi Sazonov. Nihče, ne car, ne diplomati in ne vlada ne misli na vojsko z Nemčijo.

Ljubljanske novice.

Ij **Žrtev zločina?** Poročali smo, da so te dni pripeljali v tukajšnje deželno bolnišnico 18letno Viktorijo Peterlin, služkinjo pri prof. Koprivniku, ki je umrla baje vsled zločina, katerega je izvršil nekdo nad njo. Razširilo se se o tej stvari po Ljubljani vsakovrstne senzacionalne vesti, ki so pa popolnoma brez podlage kot se je dognalo. Včeraj popoldne se je namreč izvršila sodnozdravniška obdukcija umrle. Dognalo se je, da dekle ni imelo nobenih reber zlomljenih in da tudi ni bil izvršen na njej noben zločin posilstva. Dekle je umrlo vsled zastrupljenja krvi, katero je povzročil brčkone abces v grlu, ki je nastal vsled angine. Taki slučaji so zelo redki. Pri zastrupljenju krvi se pokažejo dostikrat še pri živem človeku krvne podplutbe, ki so morebiti v tem slučaju povzročile sum, da se je nad dekletom izvršil kak zločin. Zastrupljenje krvi je v tem slučaju vplivalo v zadnjih urah umrle Peterlinove gotovo že precej na njene možgane, kar pojasnjuje čudno obnašanje pokojnice. Iz vsega, zlasti pa iz sodno-zdravniške obdukcije, sledi, da so bile vse vesti o kakem zločinu brez podlage.

Ij **Umrli** je včeraj gospa Florentina Rudesch, imejteljica zlatega zasluznega križa in predsednica Rdečega križa.

Ij **Nemški cesar mimo Ljubljane.** Med 23. in 24. t. m. se bo peljal nemški cesar, ki dne 23. t. m. poseti našega cesarja na Dunaju, mimo Ljubljane. Potoval bo preko Trsta in Benetk na otok Krf.

Ij **Umrli** je sinoči gospa Katarina Vehovec, soproga vpk. paznika deželne prisilne delavnice g. Franca Vehovca. Pogreb bo jutri ob pol 5. uri popoldne od Pod Tranče števil. 2. Svetila ji večna luč!

Ij **Nadzornik c. kr. preiskuševališča za živila v Gradcu** je došel v Ljubljano in preiskuje razna živila. Nadzornik je v svoji službi zelo natančen, pravijo pa, da je s strankami prijazen. Včeraj je preiskal mleko in je imel za asistenco državno policijo. Po govorici je soditi, da je nadzornik Slovenec.

Ij **O prokuristu »Ljubljanske kreditne banke v Splitu«**, Čehu Dedelu, ki je poneveril 30.000 K in pobegnil, se je v Splitu govorilo, da je bil v Napolju prijet. Banka pa izjavlja, da ni dobila nobenega takega obvestila.

Ij **Gostilno »pri Golobčku«** na Sv. Petra cesti je prevzela soproga g. slikarskega mojstra Petka.

Ij **Umrli so v Ljubljani:** Andrej Belaj, bivši mizar, 84 let. — Marija Zupančič, hči trgovskega sluga, 15 mesecev. — Florijan Čehun, dninar, 64 let.

Ij **Semenj.** V sredo so prignali na semenj 24 glav, in sicer 22 volov, 1 kravo in 1 tele.

Štajerske novice.

Š **Slovensko katoliško akademično tehn. društvo »Zarja«** v Gradcu si je izvolilo na I. občnem zboru za letni tečaj 1913-1914. sledeči odbor: Predsednik med. Ivan Drobnič; podpredsednik med Ivo Pirce; tajnik iur. Ignacij Širca; blagajnik med. Ivan Oblak; knjižničar med. Tine Meršolj; gospodar iur. Rajko Lederhas; odbor. nam. med. Stanko Velkavrh.

Š **Shod »Jugoslovanske Stokovne Zveze«** bo dne 15. marca 1914 ob 3. uri popoldne v prostorih Društvenega Doma v Trbovljah. Govori gospod Fr. Žebot iz Maribora.

Š **Slovensko gledališče v Mariboru.** V nedeljo, dne 22. sušca 1914 ob pol 8. uri zvečer se uprizar, kakor smo že poročali, krasna zgodovinska slika »Quo vadis?«

Š **Komisija v Trbovljah** je dognala, da se Sava res največ od oglja trboveljske tovarne onesnažuje. Zlasti hrvatski člani komisije se pritožujejo, da vsled tega poginjajo vse ribe in se tudi kulture uničujejo. Celjsko glavarstvo je odredilo nadaljevanje ogleda.

Primorske vesti.

p **Labi napadajo slovanske dijake.** Dne 12. t. m. zvečer je več laških slušateljev Revoltelle v Trstu napadlo hrvatskega slušatelja te šole Bruvnjaka na cesti pri takozvanih »voltih«. S tem hočejo Lahi na vsak način dokazati, da je Trst kot sedež laške univerze absolutno izključen.

p **42 milijonov posojila** namerava najeti tržaška občina. Posojilo ima služiti v pokritje višjih dolgov iz l. 1903. dalje, ki so znašali leta 1913 28.400.000 kron, nadalje pa za izvršitev novih del, ki bodo zahtevala okoli 7 milijonov K, ostalo pače na kurzno razliko.

p **Sviha** je dne 12. t. m. iz Trsta s »Hohenlohom« odpotoval v Dalmacijo.

p **Dober jurist.** V Rudi v Furlaniji je bil vsled razpusta občinskega sveta za gerenta imenovan Gerzelli iz Tržiča (Monfalcone), ki je še slušatelj prava na univerzi.

Zadnje vesti.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj. V današnji seji poslanske zbornice so češki agrarci nadaljevali obstrukcijo. Staneek je izjavil: Brez češkega deželnega zbora ne sme biti državnega! Za njim je govorilo še 10 do 12 Čehov k protokolu. Opoldne se je seja prekinila v svrhu pogajanj. Stavil se je cel kup kompromisnih predlogov. Vlada pravi, da brezpogojno zahteva, da pride brambna reforma že danes na dnevni red in da se predloga o posojilu brez prvega branja izroči odseku. Zbornici se dovoli kvečjemu do torka rok. Čehi in Nemci naj se do takrat sporazumejo. Za tak kompromis se posebno trudita Gross in dr. Leo.

Dunaj. Od strani ministrskega predsednika Stürgkha je izšel predlog za kompromis, da se omogočijo zopet nemško - češka pravna pogajanja in so Čehi za danes ustavili obstrukcijo. V parlamentu se je začela razprava o brambni predlog, ki jo je uvedel domobranski minister Georgi. Prihodnja seja v torek, do tedaj se pa vrše pogajanja s Čehi.

LAŠKI DIJAKI — JUNAKI.

Dunaj. Laški dijaki so danes dopoldne zasedli rampo in niso nobenega iz univerze pustili. Kljub temu jih ni nihče natepel. Univerza se je zaprla. Laški dijaki so obvestili poslance, da je njihova demonstracija naperjena samo proti Jugoslovanom. Rektor je dijake pozval, naj dajo mir.

ZAPUŠČINA NADVOJVODE ERNESTA. — NEZASLIŠANA ZLORABA URADNE OBLASTI.

Dunaj. Za naš zistem veleznačilno interpelacijo je vložil danes posl. Heilinger v zadevi zapuščine nadvojvode Ernesta, ki se je, kakor znano, tajno poročil v Ljubljani s Slovenko Skubičevico. Otroci iz tega zakona so imeli ime baronov Walburgov in so zahtevali

dedščino po svojem očetu, ki pa so jo jim dvorni krogi odklonili. To je bilo povod dolgotrajnim procesom. Zakonsko rojstvo otrok je zadnji čas dokazalo dunajsko sodišče. Posl. Heilinger je pa v svoji interpelaciji dokazal, da je leta 1909. dalo notranje ministrstvo direkten ukaz, da naj se za otroke nadvojvode Ernesta, ne da bi bili obveščeni o tem, izbriše iz rojstnih knjig ime Walburg in značaj zakonskih otrok, in se vpišejo kot nezakonski otroci z imenom Skubic. Odvetniku niso hoteli pokazati aktov, češ, da so tajni in so se sklicevali na neko razsodbo budimpeštanskega sodišča, ki da je razsodilo, da so otroci nezakonski. Odvetnik je šel v Budimpešto in tam je našel, da so ga v ministrstvu nalagali! Za tako elegantno zlorabo uradne oblasti, da naravnost zločinsko postopanje odgovornega uradništva pač ni kmalu najti primera. Interpelant je zahteval stroge preiskave.

RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj. Pri današnjem žrebanju razredne loterije je zadela 10.000 kron številka 21.366, 500 kron številka 89.591, 2000 kron pa števil. 5222, 33.889, 47.705, 48.579, 54.578, 67.175, 68.569, 69.091, 72.689, 76.496, 82.318, 85.000, 87.336, 91.497, 99.626, 2463, 48.634, 54.534, 68.683, 69.557.

ITALIJA IN DARDANELSKO VPRAŠANJE.

Miwa. Vest, da se je Italija obrnila na Anglijo in Nemčijo, da bi se preprečilo ponovno razvitje dardanelskega vprašanja od strani Rusije, je brez vsake podlage. Niti Italija niti kaka druga država ni spravila tega vprašanja na dnevni red. Ako bi pa to storila Rusija, bo pa najbrže dobila enak odgovor kakor lani, da treba vzdržati sedanje stanje.

RUSIJA JE PRIPRAVLJENA.

Pariz. Izjava ruskega vojnega ministra Suhomalinova v »Ruskem Slovu«, oziroma »Börsenzeitung«, je avtentična. Tukajšnja javnost to z zadovoljstvom sprejema. Rusija je stopila iz svoje pasivnosti in je pripravljena za aktivno operacijo.

RUSIJA KUJE SRBO - BULGARSKO ZVEZO.

Peterburg. Tukajšnji bulgarski poslanik Ratko Dimitrijevič je izjavil, da je zopetna obnovitev srbsko - bulgarskega prijateljstva nujno potrebna. Veseli ga, da je Pašić istega mnenja, kakor mu je sam dejal v Peterburgu. Obe državi pa rabita varstva Rusije, kateri morata tako Srbija kakor Bulgarija biti enako dragi. Srbija pa ima dolžnost, da prva Bulgariji ponudi roko.

NOVA EVROPSKA NEVARNOST.

London. Sufragetke so zopet neko cerkev zažgale, in sicer škotsko.

Ruski milijonar Šahmazarov osumljen zastrupljenja. Policija zasleduje ruskega milijonarja Šahmazarova, ki je zapeljal in potem zastrupil svojo 19-letno tajnico Zofijo Sec.

Povodnji ob Reni. Iz Kolina se poroča, da je reka Ren na več krajih prestopila bregove.

Umrli je v Temešvaru 70letni vpo-kojeni stotnik Ljudevit Fischer.

Nore sufragetke. Marijo Rihardson, ki je uničila podobo Venere, je porotno sodišče obsodilo v šestmesečni zapor. V Stuarttownu so pa zažgale sufragetke eno hišo.

DAROVİ ZA SPOMENIK DR. IGNA-CIJA ŽITNIKA.

Zbirka v občini Št. Peter na Krasu. 50 K: Zupanstvo v Št. Petru. — Po 20 K: Fr. Križaj, Neimenovani. — Po 10 K: L. Smolnikar. — Po 5 K: J. Lovšin. — Po 2 K: Ivan Šabec, Vek. Podlogar, Julij Čenčič, V. Lavrenčič. — Po 1 K: Zele Anton, Krnel Anton, Penko Karol, Krnel I., Zele Lovro, Čelhar Peter, A. Kocmur, Matija Habjan, Ivan Rotar, J. Rebec, J. Dekleva, J. Zele, Jos. Kovačič, Jan. Kovačič, N. Rebec, Matija Požar, Miha Vodopivec, Anton Berne, Karol Dekleva, Ivan Križaj, Anton Kruh, Franc Avčič, Franc Margon, Rajko Justin, Doles, Ivana Kalan, Lovro Kristan, Ivan Požar, Matija Penko, Anton Penko, Jožef Šabec, Bernard Pirnat. — Po 80 vin.: Pavel Vodopivec. — Po 70 vin.: Andrej Rebec. — Po 60 vin.: Požar Katarina, Gašperšič I., Smerdel Ivan. — Po 50 vin.: Mislaj P., Černe Alojzij, Vilhar J., Krivec Andrej, Smerdel Janez, Sterle Gašper, Zele Ivan, Vidrih Janez, Čelhar Ivan. — Po 40 vin.: Lindič Anton, Čelhar Jožef, Vodopivec Jožef, Trebec Anton, Česnik

Anton, Čelhar Martin, Vodopivec Miha, Milavec Lovro, Perenič Anton, Zele Miha, Šusteršič, Abram Matija, Zele Jakob, Kristan Janez, Smerdel Andrej. — Po 30 vin.: Vodopivec Lovro, Povh Fran, Bole Jožef, Kristan Anton, Abram Janez, Penko Franc, Lindič Jakob, Penko Terezija. — Po 20 vin.: Kristan Marija, Kranjc Marija, Zele Anton, Česnik Blaž, Vodopivec Franc, Kristan Pavel, Dekleva Anton, Dekleva Jakob, Perenič Marija, Česnik Ivana, Žitko Marija, Vodopivec Franc, Pavzin Martin, Smerdel Tomaž, Tomšič Marija, Možina Blaž, Zorman, Muha Franc, Penko Marija, Vdovič Ana. — Po 10 vin.: Česnik Miha, Pavlovič Luka, Smerdel Katarina, Kontelj Marija. — Skupaj 165 K 70 vin.

Kurzne cene

dne 12. marca 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	82	90
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	82	90
4 2/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	85	85
4 2/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	86	10
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	104	—
4% avstr. krona renta (marec—sept.)	83	25
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	82	20
4% ogr. renta v zlatu	99	10
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	81	85
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	90	15

Druge javne zadolžnice.

4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dežel. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	81	45
4% obveznice Rudolfa, železnice	85	30
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	—	—

Srečke.

4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1020	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	442	—
4 1/2% drž. srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	680	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	350	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	272	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	282	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	243	—
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	27	—
Ljubljanske srečke po 20 gld.	60	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	52	50
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. .	31	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir. .	46	—
Josizv-srečke iz l. 1888.	16	—
Turške srečke	225	50
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	50

Akcije.

Avstr. kreditni zavod	637	—
Avstro-ogrsko banka	1858	—
Anglo-avstrijska banka	342	75
Dunajsko bančno društvo	534	50
Jadranska banka	406	—
Ljubljanska kreditna banka	405	—
Union banka	607	50
Zivnostenska banka	276	75
Avstrijski Lloyd	622	—
Državna železnica	712	—
Južna železnica	104	60
Alpine	841	10
Skoda	773	50

Valute.

20 frankov	19	07
20 mark	23	56
Sterling	24	05
Rubelj	252	75

Vsa tozadevna poasnila se dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avs. r. kred. t. zavoda v Ljubljani.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KURIRANJE BOLEZNI
POKOJNOSTI
LJUBLJANA - KOMENSKEGA ULICA 4
SEPOZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

852

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem žalostno vest, da je naša dobra, skrbna soproga, mati, stara mati, tašča, gospa

Katarina Vrhovec, roj. Homer

dne 12. marca ob 3/9 zvečer, v 71. letu svoje starost, previdena s svetimi zakramenti, izdihnila preblago svojo dušo.

Pogreb nepozabne se vrši v soboto 14. t. m. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti Pod Tranče št. 2 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše se bodo brale v stolni cerkvi in po ostalih drugih cerkvah.

Ljubljana, 13. marca 1914.

Rodbine: Vrhovec, Kukla, Lampret.

Sirolin "Roche"

prinaša olehčanje in ozdravljenje pri pljučnih boleznih, prehlajenjih, influenci, naduhi

7zvirni zavoji a K. 4 - se dobi v vseh lekarnah.

**Ali ste že odposlali položnico
„Slovenski Straži“?**

Omožitev

Čednemu, zdravemu dekletu ali pa mladi vdovi s 50.000 kronami razpoložljive dote, v starosti med 20 in 30 letom, nudi se lepa prilika za takojšen res srečen zakon, ker so vsi pogoji za to dani. Dota se bode pupilarno varno zavarovala na velikem premoženju.

Le resne ponudbe se prosijo na upravo tega lista pod šifro „April 1914“.

Stroga diskrecija zjamčena.
Pošteni in resni posredovalci niso izključeni.

845

40 letni uspeh, ki ga potrjuje na tisoče priznanj.

Zelodčna tinktura

lekarnarja Piccolija v Ljubljani

krepi želodec, pospešuje prebavo in je odvajalna. - 1 stekleničica velja 20 vinarjev.

677

Naročila sprejema lekarna **G. Piccoli, Ljubljana.**

Vabilo

na

**V. sejo upravnega odbora
„Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani“**

katera se vrši

dne 23. marca 1914 ob pol 10. uri dop.
v Ljubljani, v sejni dvorani Ljudske posojilnice.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika IV. seje upravnega odbora;
2. Poročilo ravnateljstva o hranilničnem delovanju za tretje upravno leto;
3. Poročilo računsko-pregledovalnega odseka o računskem zaključku za tretje upravno leto in proračunu za leto 1914;
4. Volitev enega člana v ravnateljstvo;
5. Posvetovanje in odločitev o uporabi čistega dobička v rezervni sklad;
6. Posvetovanje in odločitev upravnih prispevkov;
7. Sprememba oziroma dopolnitev § 25. hranilničnih pravil;
8. Slučajnosti.

Fran Povše, I. r.

844 t. č. predsednik upravnega odbora.

Kuharja

neoporečne preteklosti, ki bi bil dobro vešč kuhanja in bi hotel opravljati tudi manjša hišna opravila, sprejme župnik na Hrvaškem. Ponudbe sprejema uprava lista pod št. 848.

Spomladne modele

za dame in deklice priporoča tvrdka

A. LUKIČ

Ljubljana, Pred Škofijo 19.

Za gospode in dečke

največja izbira

oblek in površnikov

najnovejšega kroja.

Priznana najnižje cene.

Solidna postrežba! 2734 Solidna postrežba!

PRIPOROČILO

Vsled nenadne smrti soproga g. Ljudevita Ševar-ja na Rakeku javljam vsem cenj. trgovskim prijateljem in znancem, da bodem od zdaj naprej po zahtevanih potih pokojnika

vso vpeljavno trgovino cementa, cementnih gnojil, špedicijske posle, kakor tudi otvorno avtomobilno vožnjo in gostilničarski obrt neizpremenjeno naprej vodila ter me bode v vseh poslih podpiral moj svak trgovec gospod Hinko Ševar.

Cenjeno občinstvo in trgovske prijatelje pa prosim za zvesto nadaljno naklonjenost zagotavljač najboljšo postrežbo velespoštovanjem

842

vdova Terezija Ševar.

Razpis.

**Za zgradbo vodnega rezervarja z vsebino 240 m³
v vasi Hrastje, občina št. Peter na Krasu na 7.817 K**

proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo

do 31. marca t. l. ob 11. uri dopoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlato je zapečatenih z napisom: „Ponudba za prevzete zgradbe rezervarja v vasi Hrastje, občina št. Peter na Krasu“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da priznava ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika neglede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu zdi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za 2 K.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 12. marca 1914.

853

Redka prilika!

Popolna razprodaja cene zaloge čevljev

Wolfova ulica št. 14

kakor moških, ženskih, otroških, gorskih i. t. d., najnovejšje oblike, se bode vršila

od 16. t. m. dalje globoko pod lastno ceno.

Nadalje se bode razprodala vsa zaloga usnja in čevljarskih potrebščin ter sploh vsa prodajalniška oprava

841

pri

Združenih čevljarjih, Wolfova ulica št. 12—14.

! ! ! ! Samo nekaj dni ! ! ! !

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o. LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
„ „ dame „ 12.—, 15.—, 18.—
„ „ dečke ^{36/39} „ 10.—, 12.—

„ „ otroke K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—

Garantirana kakovost po teh cenah. Cenejšje vrste od kron 1'50 naprej.

710

V soboto 14. marca bode vže za dobiti novo pravkar došlo blago **V ostankih**

za obleke, najmodernejšje in od navadne do najboljše kakovosti za skoro polovične cene pri podjetju zvezdnih tkanin „HERMES“ Šelenburgova ulica števil. 5 v prvem nadstropju nasproti glavne pošte.

851

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sukno, modno blago, perilo i. dr. pri

347

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Vseeno bavaroval.

Dijaki po narodnosti na Slovenskem.

(»Zora« 1. XX. Zvezek 3. 4., leta 1914.)

V primeri s prejšnjim šolskim letom je naraslo število slovenskih gimnazijcev na Kranjskem absolutno za 87, relativno za 0.39 odstot., realcev pa je 7 ali za 0.48 odstot. manj. Na Spodnjem Štajerskem je gimnazijcev 19 ali za 0.49 odstot. več, realcev je v Mariboru isto število, relativno pa za 0.06 odstotka manj. Na Koroškem je gimnazijcev 7 ali za 0.44 odstot. več, realci pa v Celovcu 3 ali za 0.59 odstot. manj. Na Primorskem je gimnazijcev 122 ali za 1.47 odstot. več, realci pa 4, relativno za 0.52 odstot. manj. Hrvatskih gimnazijcev je na Primorskem sicer 26 več, toda relativno za 0.16 odstot. manj, realci so 4 ali za 0.29 odstot. manj.

Na 10.000 prebivalcih pride v teh deželah 53.2 srednješolca, torej manj nego povprečno v celi Avstriji; pri Hrvatih 19.2, Slovincih 33.7, Nemcih 78.5, Italijanih 91.7.

V posameznih deželah pride na 10 tisoč prebivalcev ene narodnosti srednješolcev iste narodnosti: na Kranjskem Slovinci 50.1, Nemci 189.5; na Spod. Štajerskem Slovinci 15.4, Nemci 131.3; na Koroškem Slovinci 13.6, Nemci 42.2; na Primorskem Slovinci 36.9, Hrvatov 17.9, Nemci 288, Italijani 90.8.

Številno razmerje gimnazijcev in realcev se je pri Slovincih in Hrvatih v preteklem šolskem letu še poslabšalo. V celi Avstriji pride letos na enega realca 2.17 gimnazijcev, v teh deželah lani 2.27, pri Slovincih 4.36, Hrvatih 7.22, Nemcih 1.94, Italijanih 1.28.

Realna smer je zastopana še v realni gimnaziji, a tudi v tej ni mnogo Slovinci. Od 1160 realnih gimnazijcev v teh deželah je bilo Slovinci samo 56, Hrvatov 82, Nemci 439, Italijani 576.

Celotno število slovenskih gimnazijcev v teh deželah je bilo 3395, realcev pa 779. V tem so vštete tudi deklice privatistkinje na srednjih šolah. Razen tega pa je še nekaj Slovinci raztreseni po graških in drugih štajerskih srednjih šolah. Po vsem tem je slovenskih gimnazijcev 3329, realcev 783, skupaj 4112.

Nekaj bi jih bilo še v sosednjih hrvaških srednjih šolah, zlasti v Varaždinu in Sušaku, a njih število se ne da dognati, ker hrvatske srednje šole žalibog ne vodijo narodnostne statistike dijakov. Posamezni so še znani raztreseni po ostalih avstrijskih kronovinah, a veliko jih ne more biti.

Leta 1908. je bilo v teh deželah slovenskih gimnazijcev 2703, realcev pa 745. Število gimnazijcev je torej naraslo v štirih letih za 626 ali za 23.16 odstotka, realcev pa, katerih imamo že od nekdaj premalo, samo za 38 (5.1 odstotka).

Sicer imamo Slovenci še vedno razmeroma manj srednješolcev ko drugi narodi, zlasti Nemci in Italijani. Vendar moramo opetovano povdarjati, da imamo gimnazijcev že preveč, posebno na Kranjskem. Ako bi bil naš narod bogat in bi se absolvirani dijaki posvetili produktivnim poklicem, bi morali le pozdravljati veliko število srednješolcev, ker se s šolanjem vobče širi znanje in kultura ter bi bilo koristno, če imamo čim več izobražencev v vseh poklicih. Žalibog pa ni tako.

Kdor je nekaj let presedel po gimnazijskih klopih, se ne mara več baviti s poljedelstvom in obrtom ter množi vrste slabo plačanega inteligenčnega proletarijata.

Na visokih šolah imamo večinoma juriste in filozofe, več, kakor jih dobi primernega kruha v domovini. Izven domovine naših juristov ne rabijo, filozofov pa le malo. Ako bi imeli zdravnike, inženirje, živinozdravnike itd., ti bi zdaj lahko dobili zasluzka na Balkanu. Toda teh imamo sami premalo. Zato moramo odločno nastopiti proti enostranskemu množenju naših gimnazijcev. Treba je javnost poučiti in odsvetovati na Kranjskem gimnazijski študij, nasvetovati k večjemu realce, zlasti pa meščanske in razne strokovne šole, kakor obrtne, poljedelske itd. Predvsem pa je dolžnost srednješolskih profesor-

jev, da s pravično strogostjo izbirajo sposobne in odstranjujejo manj sposobne dijake iz gimnazij. S tem koristijo splošnosti, a tudi prizadetim posameznikom bolj kakor z neumestno popustljivostjo.

Književnost.

»Dom in Svet« je izšel v dvojni številki in ima naslednje vsebino: O Gospod. — F. S. Finžgar: Biser. — Dr. Fr. Detela: Spominska plošča. — Tomo Zupan: Moja mati. — J. Lovrenčič: Uvod. — Antonietta — Ljubezen. — Silvino Sardenko: Dekletova obluba. — Alojzij Remec: Ljubezen in življenje. — Stanko Majcen: Nočna melodija. — Nedelja. — Zvezda. — Po deželi. — Jos. Lovrenčič: Poglavlje ob njivi. — Stoletnica. — Ivan Cankar: Dve zgodbi. — Dr. A. Breznik: Razvoj novejših slovenske pisave pa Levčev pravopis. (Dolge.) — Stanko Majcen: Povestice. — Silvino Sardenko: Divja roža. — V gozdu. — Dr. I. Pregelj: Peter Bohinjec. — Izidor Cankar: Verska podoba. — Narte Velikonja: Med dvema stenama. — Leopold Turšič: Iz knjige življenja. — Milan Kupec: Maloruska narodna. — Dr. J. Šilc: Enrica von Handel-Mazzetti in njen roman. — France Stelč: Varstvo spomenikov. — Jos. Lovrenčič: Meditacija. — Književnost. — Glasba. — To in ono. — Drobiž. — Slike: Umetniške priloge: Corregio: Noč. Dresden. Kraljevska galerija. — Fra Angelico: Sv. Trije kralji. Firenze. Uffizi. — Rogie Van der Weyden: Sv. Trije kralji. Monakovo. Stara Pinakoteka. — Dom. Ghirlandajo: Rojstvo Marijino. Firenze. S. Maria Nov. — Tizian: Sv. družina s pastirjem. London. Nac. galerija. — Tintoretto: Pastirji pri jaslicah. Benetke. Scuola di San Rocco. — Peter Bohinjec. (Portret.) Giotto: Rojstvo. — Enrica von Handel-Mazzetti. — Zatičina. — Cerkev v Mirni Peči. — Tintoretto: Sv. Nikolaj. (Novo mesto.) Kip sv. Jurija. (Sv. Križ, Gora.) — Kip Matere božje. (Muljava.) — Baročen oltar. (Muljava.) — Baročen oltar. (Gumišče pri Šmarju.) — Cerkevne freske v Bodeščah. — Freske v cerkvi sv. Primoža. — Gotski strop. (Sv. Peter pri Sv. Primožu nad Kamnikom.) — Strop v cerkvi sv. Jurija nad Trzinom. — Neumorna plesalka. — Complantatio illyrica Ilesici. — »Dom in Svet« izhaja 25. dne vsakega meseca. — Naročnina: 10 K, za dijake 7 K, za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 13 lir, za Nemčijo 11 mark. Sprejema lastništvo in upravnitvo v Katoliški Bukvarni. — Urednik: dr. Izid. Cankar v Ljubljani, Marijanišče. — Založnik in lastnik: Katoliška Bukvarna. — Tretja in četrta številka izideta pred Veliko nočjo zopet dvojno.

»Koledar Ave Maria« za leto 1914. Izdala uprava Ave Maria, Brooklyn, N. Y. Tiskal umetniški zavod »Miriam« na Reki. To je drugi koledar navedene uprave. Treba priznati, da je bogato oskrbljen z vsebino, ki je za naše izseljence zelo primerna in poučna, pa tudi tehnična stran je odlična, zlasti z ozirom na veliko število lepo uspešnih slik; le eno moramo odločno grajati: tiskovnih napak kar mrgoli, ki zlasti pri prostemu čitatelju delajo težave. Pa to je pač z vsemi tiskovinami tako, ki se tiskajo v izvendomačih tiskarnah. Toliko na splošno. Vsebinska koledarja je poleg običajne koledarske vsebine, kakor: godovi, pošne določbe itd., naslednja: Četrta katoliški shod v Ljubljani, obširen opis z mnogimi krasnimi slikami in dr. Jure Adlešičev govor »O ljubezni do domače grude«. Sveta družina (s sliko), članek, ki slovenske izseljence svari pred svobodomiselnimi in jim stavi za zgled, po katerem naj slovenske izseljeniške družine žive, sveto družino. Sledi resnična povest »Prekletstvo slabega zgleada«, v kateri je opisana slovenska izseljeniška družina, ki je bila sprva ugledna in srečna, ko pa oče zaide med brezverske socialiste, postane pijanec in upropasti sebe in svoje, prej tako vzorne otroke. P. Benigen Snaj je napisal daljši spis: »Kaj nam kličejo Marijina svetišča v Jeruzalemu« (z mnogimi krasnimi slikami). Prav pri-

merne in učinkovite so drobne črtice: »Iz otroških ust za življenje ali kakšni ne smejo biti starši«. Sledi »Duhovnikova povest« o škapulirčku presvetega Srca Jezusovega, ki je na smrtno uro rešil nekega nasrečnega izgubljenca. Ksaver Meško je napisal lepo sliko iz Rima »Brat Kandid«. Črtica »Si že molil za otroka?« velja staršem, ki pri vzgoji otrok rabijo dobre in ostre besede, pa tudi palico — samo na en vzgojni pripomoček pozabijo, da bi molili za svojega otroka. Sledi kratek članek o »Prvih začetkih krščanstva v Združenih državah«. V članku »Kaj bo z nami« se izseljenci bode k zavesti o dolžnostih, ki jih ima vsak pošten človek do svoje domovine in svojega naroda in opozarjajo na »Slovensko Stražo«. Nato sledi podatki in navodila, ki jih mora vedeti katoliški izseljenec v Ameriki: Zapovedani in državni prazniki, post, prispevanje za cerkev, šolnina, poroka, krsti, pogrebi. Posebno bo pa vsakega Slovence razveselilo poročilo (s sliko) o novi »Slovenski šoli sv. Vida v Ameriki«, to je v Clevelandu. Ta šola je popolnoma moderna zgradba in opremljena z napravami, s katerimi se niti nobena državna šola v Clevelandu ne more meriti. Široka je stavba 82 čevljev, dolga 116 in ima tri nadstropja. Stane 75.000 dolarjev. 1. septembra letos je bila stavba slovesno blagoslovljena in izročena svojemu namenu. Največ zaslug za to krasno šolo, na katero sme biti ponosen ves slovenski narod, si je pridobil tamošnji šentvidski župnik Rev. J. Ponikvar. Častitamo našim Clevelandcem! Razen navedenega obsega koledar še mnogo poučnih člankov in sestavkov, črtic, pesmi, gospodinjskih drobtin, gospodarskih in zdravstvenih navodil itd. ter krasnih slik. Končno sledi izkaz vseh slovenskih župnij in duhovnikov v Ameriki in imenik kmečkih hranilnic in posojilnic na Kranjskem, včlanjenih pri Zadrugi zvezi v Ljubljani, s pozivom, da naši izseljenci vlagajo v njih svoje prihranke in se tako zavarujejo pred raznimi dvomljivimi denarnimi zavodi. Kakor se vidi, je ta koledar zvest in vsestranski svetovalec, brez katerega naj bi ne bil noben slovenski izseljenec.

Getzemanj in Golgata. Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Z rdečo obr. K 260, v šagrinu z zlato obrezo K 360, v šagrinu z zlato obr. K 4. Ta krasni molitvenik se posebno odlikuje s svojimi globokimi, v srce segačimi premišljevanji o Kristusovem trpljenju ter je posebno primeren za postni čas. Poleg premišljevanj pa obsega molitvenik tudi vse navadne mašne in druge molitve ter se odlikuje predvsem po lepi zunanji opremi in priročni žepni obliki. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Lep spomin na katoliški shod. Kdo udeležnikov katoliškega shoda se z radostjo ne spominja prelepih njegovih dni. Slovensko ljudstvo se je takrat na veličasten način posvetilo Brezmadežni. Zato bi pa moral biti spomin na ta zgodovinski trenotek v vsaki katoliški slovenski hiši, v vsaki naši šoli, v vsakem našem društvu, v vsakem župnišču, in lepo bi bilo, da bi visel ta spomin v vseh naših cerkvah in podružnicah. Za katoliški shod so se v ta namen založile lepe, velike trobarvne podobe Brezmadežne, katerih je še mnogo v zalogi. Zato prosimo, naj bi se našel v vsaki župniji kdo, ki bi ljudstvo na to opozoril — posebno na č. gg. žup-

nijske predstojnike gre ta prošnja — in bi potem več teh slik skupno naročil. Cena eni sliki je samo 1 K. Če društva ali Marijine družbe skupno naroče, dobé pri naročilu za vsakih 10 podob 20 odstotkov popusta. Naročila sprejema: Pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Pristopa te k »Jugoslovanski Strokovni Zvezi«!

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročja slasti do jedi, okrepča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 3000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in hr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Od danes naprej vedno sveže

PIVO

1/2 litra po 20 vin. steklenica. 1/2 litra čez ulico ravno tako 20 vin. priporočila

ANTON MAVER
hotel »Vega«, Spod. Šiška 26.

Na razpolago so tudi vedno **dobra vina** po nizki ceni.

Trgovski uradnik

več knjigovodja in samostojen spreten dopisnik slovenskega, hrvaškega, nemškega in laškega jezika, perfekten stenograf in strojepisec, z dolgoletno prakso, 30 let star, neoznejen, želi stalne službe. Tudi kot tajnik kake mestne hranilnice, občine, oziroma kot sollicitator. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 821.

Prodaja hiše

v Kamniku je hiša št. 79 pod zelo ugodnimi pogoji in po zelo nizki ceni na prodaj. Vpraša naj se pri trdki Max Stössl, Celovec. 836

Lov v najem

se odda v Zgor. Krmi pod Triglavom za dobo petih let. Prostor obsega 500 ha v okrožju pod »Kredarico«. V tem revirju se nahaja mnogo divjih kozlov, ruševcev, planinskih zajcev in belih gorskih jerebic. Družba se bo vršila v podobni Zasi, v gasilnem domu, dne 13. aprila 1914 od 3. do 4. popoldne. Natančnejše pogoje daje mej tem pismeno: Srenja Zasi, p. Bled.

Razpis službe tajnika pri »Hranilnici in posojilnici« v Kamniku (Šutna).

Prošnje naj so opremljene s potrebnimi spričili o predizobrazbi, dosedanjem službovanju in vedenju.

Prošnje je vložiti do 25. marca t. l. Nastop službe kakor hitro mogoče. Plača po dogovoru. Pri oddaji službe si pridrži odbor prosto roko.

Kamnik, dne 10. marca 1914.

Načelstvo »Hranilnice in posojilnice«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.